

บทที่ 1

บทนำ

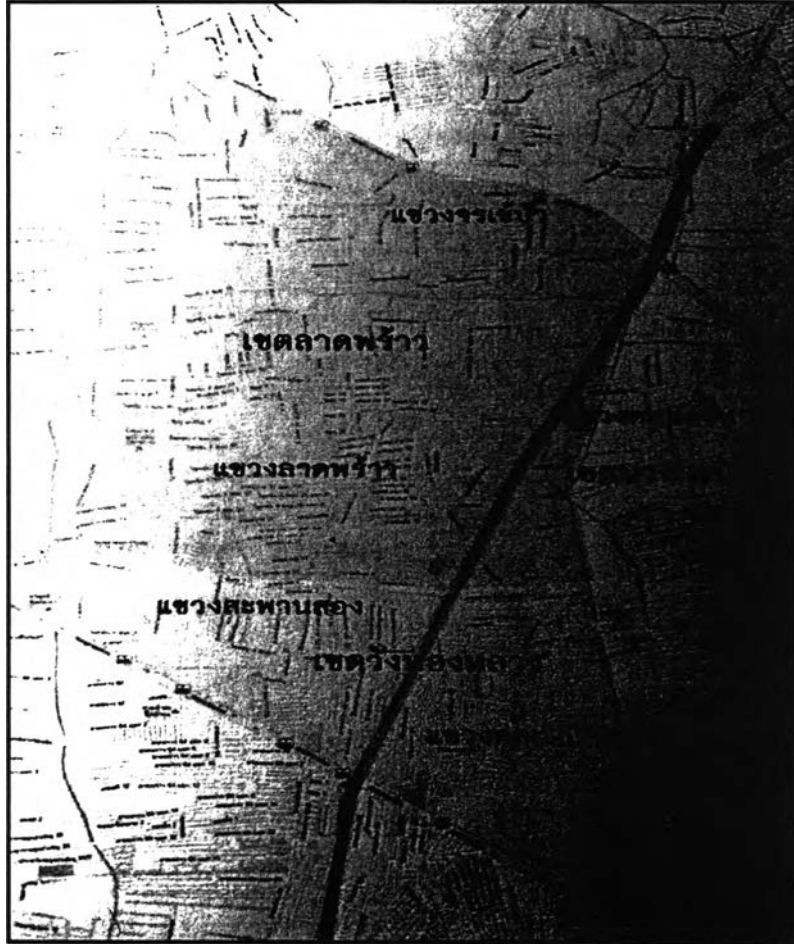
1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในสังคมยุคปัจจุบันนี้ เราไม่สามารถที่จะปฏิเสธปัญหาสังคมที่เกิดขึ้นรอบตัวเราได้ โดยเฉพาะปัญหาอาชญากรรมซึ่งคุกคามคุณภาพชีวิตของเราให้ลดน้อยถอยลง ยิ่งเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงได้ยากเนื่องจากสภาพสังคมและเศรษฐกิจที่มีความแอ่งแอ่งและแข่งขันกันเพื่อความอยู่รอดของชีวิต จึงทำให้มีทั้งผู้ที่ได้เปรียบและเสียเปรียบทำให้เกิดความแตกต่างทางด้านฐานะและความเป็นอยู่จนนำไปสู่ความเหลื่อมล้ำทางด้านสังคมและเศรษฐกิจ เมื่อผู้ที่เสียเปรียบส่วนหนึ่งหาทางออกไม่ได้ยอมส่งผลให้เกิดแรงผลักดันไปในทางที่ไม่ดีหรือทางที่ผิด หรือการยึดเอาการกระทำผิดเป็นอาชีพเพื่อดำรงชีวิต ดังที่ Vold (1973, 184-188 อ้างถึงใน สุดสงวน สุธีสร 2545: 21) กล่าวไว้ว่า สภาพเศรษฐกิจและสังคม ย่อมเป็นปัจจัยกำหนดประการสำคัญต่อสาเหตุการกระทำผิดของคนในสังคม และจากการที่ประเทศไทยโดยเฉพาะเมืองหลวงอย่างกรุงเทพมหานครซึ่งนับว่ามีอัตราการเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัดของจำนวนประชากรโดยในปี พ.ศ. 2553 มีจำนวนประชากรประมาณ 8.25 ล้านคนแต่มีพื้นที่เพียง 1,568 ตารางกิโลเมตร ซึ่งอาจเนื่องมาจากการการย้ายถิ่นฐานของประชากรจากส่วนภูมิภาคสู่เมืองใหญ่ซึ่งความเจริญและความสะดวกด้านการติดต่อสื่อสารรวมทั้งการคมนาคมขนส่ง จึงส่งผลให้กรุงเทพมหานครเป็นเมืองที่มีความหนาแน่นของประชากรมากที่สุดในประเทศไทยโดยเฉลี่ยประมาณ 5,258.6 คนต่อ 1 ตารางกิโลเมตร สำมะโนประชากรและเคหะ (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2553) และด้วยความหนาแน่นของจำนวนประชากร ความซับซ้อนของโครงสร้างทางสังคมและเศรษฐกิจนี้นำมาซึ่งการกระทำผิดโดยเฉพาะการกระทำผิดที่เกี่ยวข้องกับการประทุษร้ายต่อทรัพย์ อาทิ การชิงทรัพย์ การปล้นทรัพย์ และการลักทรัพย์ นับว่ามีอัตราการกระทำผิดที่เกิดขึ้นสูงมากกว่าอัตราการกระทำผิดในรูปแบบอื่น ซึ่งก็เป็นผลจากปัจจัยทางสังคมเศรษฐกิจ ดังข้อความจากพระไตรปิฎกที่ว่า “เมื่อความขัดสนถึงความแพร่หลาย อทินนาทานก็ได้ถึงความแพร่หลาย” อทินนาทานในที่นี้หมายถึง การถือเอาของที่เรามีได้ให้โดยอาการขโมยหรือการลักทรัพย์นั่นเอง อัณฑพ ชูบำรุง (2533) และสุดท้ายผลของการก่ออาชญากรรมย่อมกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สินของคนในสังคมซึ่งกลายเป็นผู้ที่เสียหายหรือเป็นเหยื่อของอาชญากรรมนั้น แต่เราในฐานะของคนในสังคม

การที่จะเปลี่ยนแปลงสภาพสังคมและเศรษฐกิจให้ดีขึ้นนั้นจำเป็นต้องมีปัจจัยหลายประการในการขับเคลื่อนและจะต้องใช้ระยะเวลาในการเปลี่ยนแปลง เมื่อสภาพความเป็นอยู่ในสังคมและเศรษฐกิจค่อยๆ ดีขึ้น ผู้กระทำความผิดก็อาจจะค่อยๆ ลดจำนวนลง แต่สำหรับช่วงเวลา ณ ขณะนี้ เราจำเป็นที่จะต้องดูแลชีวิตและทรัพย์สินของเราด้วยสติและความไม่ประมาทอีกทั้งจะต้องไม่เปิดช่องว่างหรือโอกาสให้ผู้กระทำความผิดก่ออาชญากรรมได้ ดังนั้นการศึกษาลักษณะของผู้ที่ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมย่อมส่งผลดีต่อตัวคนในสังคมเพราะจะทำให้ผู้ที่ได้ศึกษาและเรียนรู้มีความเข้าใจของว่างและข้อบกพร่องในการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม และนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน อีกทั้งยังเป็นการหาแนวทางในการป้องกันอาชญากรรมให้ดียิ่งขึ้น

สำหรับเหยื่ออาชญากรรมการลักทรัพย์ในเคสสถานนับว่ามีความน่าสนใจในแง่ของจำนวนสถิติที่เกิดขึ้นและในแง่ของลักษณะการเกิดอาชญากรรมเพราะการที่ผู้ที่กระทำความผิดก่ออาชญากรรมได้ไม่ใช่เพียงแค่เจตน์เจาน์ที่จะกระทำความผิดเท่านั้นแต่ผู้ที่ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมน่าจะมีลักษณะบางประการที่เอื้อให้เกิดการกระทำความผิดหรือมีความเสี่ยงบางประการในการใช้ชีวิตประจำวัน และจากการศึกษาสภาพอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในเขตกรุงเทพมหานคร (รายงานข้อมูลสถิติอาชญากรรมภาคประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2548 สํารวจภายใต้โครงการนำร่องปี พ.ศ. 2549, 2550: 125) พบว่า เขตพื้นที่เกิดเหตุในกรุงเทพมหานคร เมื่อจัดแบ่งพื้นที่กรุงเทพมหานครออกเป็น 3 เขตพื้นที่ คือ เขตพื้นที่ชั้นใน ชั้นกลาง และชั้นนอกเพื่อศึกษาสภาพการเกิดอาชญากรรมที่มีความสัมพันธ์กับสภาพทางกายภาพของโซนแบ่งเขตพื้นที่ของกรุงเทพมหานคร และสำนักงานตำรวจแห่งชาติประกอบกัน ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีนิเวศวิทยาอาชญากรรมของชอร์และแม็คเคย์ Shaw & McKay, 1942: Bursik, (1988 อ้างถึงใน รายงานข้อมูลสถิติอาชญากรรมภาคประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร พ.ศ.2548 สํารวจภายใต้โครงการนำร่องปี พ.ศ.2549, 2550: 125) แห่งมหาวิทยาลัยชิคาโก พบว่าเหตุอาชญากรรมเกิดในเขตพื้นที่ชั้นกลางของกรุงเทพมหานครมากที่สุด รองลงมาคือเขตพื้นที่ชั้นใน และเขตพื้นที่ชั้นนอก ตามลำดับ ซึ่งเป็นการแบ่งพื้นที่อย่างคร่าวๆ เท่านั้นโดยพื้นที่ชั้นกลางเป็นพื้นที่ในเขตบางซื่อ ลาดพร้าว ธนบุรี จตุจักร วังทองหลาง คลองสาน หลักสี่ บึงกุ่ม ราษฎร์บูรณะ ดอนเมือง บางกะปิ ทุ่งครุ บางเขน สวนหลวง จอมทอง สายไหม ประเวศ สะพานสูง และคันนายาว และเมื่อศึกษาเขตพื้นที่ความรับผิดชอบของสถานีตำรวจนครบาลโชคชัย พบว่า ตั้งอยู่ในพื้นที่ชั้นกลางคาบเกี่ยวใน 3 พื้นที่ด้วยกัน ได้แก่ เขตลาดพร้าว เขตวังทองหลาง และเขตบางกะปิ

ภาพที่ 1 แสดงแผนที่เขตความรับผิดชอบของสถานีตำรวจนครบาลโชคชัย

ที่มา : เอกสารข้อมูลพื้นฐานสถานีตำรวจนครบาลโชคชัย เรื่องวิทย์ ปานจันทร์ (เรียบเรียง)

นอกจากนี้เขตพื้นที่ความรับผิดชอบของสถานีตำรวจนครบาลโชคชัยยังเป็นหนึ่งในพื้นที่ที่มีการแจ้งการเกิดอาชญากรรมการลักทรัพย์ในเคสสถานเป็นจำนวนมากที่สูง โดยจากสถิติพบว่า เป็นพื้นที่ที่มีเกิดอาชญากรรมการลักทรัพย์ในเคสสถานสูงที่สุดตั้งแต่ในปี พ.ศ. 2549-2553 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการกระจายตัวกันของประชากรอย่างหนาแน่นและสภาพพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นแหล่งชุมชนหมู่บ้าน ที่พักอาศัยที่มีความหลากหลายทางฐานะความเป็นอยู่ของคนในพื้นที่ นอกจากนี้ยังเป็นพื้นที่ที่เชื่อมต่อไปได้ในหลายเส้นทาง ด้วยปัจจัยเหล่านี้จึงทำให้เกิดอาชญากรรมการลักทรัพย์ในเคสสถานเพิ่มมากขึ้น

ตารางที่ 1 แสดงสถิติการประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน ประเภทคดีการลักทรัพย์ในเคสสถานที่ที่มีจำนวนสูงสุดตามลำดับในเขตของบัญชาการตำรวจนครบาล 5 ปีย้อนหลัง ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549-2553

ปี	สถานีตำรวจนครบาล	รับแจ้งคดีลักทรัพย์ในเคสสถาน (คดี)
2553	โชคชัย	99
	คันนายาว	70
	หัวหมาก	66
2552	โชคชัย	113
	ประเวศ	74
	ตลิ่งชัน	54
2551	โชคชัย	70
	ตลิ่งชัน	57
	คันนายาว	55
2550	โชคชัย	157
	ประเวศ	139
	ลาดพร้าว	99
2549	บางพลัด	117
	โชคชัย	116
	ประเวศ	101

ที่มา : สถิติรายงานผลการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและจับกุมคดีเก่า ประจำปี พ.ศ. 2549-2553 กองบัญชาการตำรวจนครบาล สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (เรียบเรียงโดยผู้วิจัย)

จากสถิติที่ปรากฏตามตารางที่ 1 จะเห็นได้ว่าในปี พ.ศ. 2550-2553 เขตพื้นที่ความรับผิดชอบของสถานีตำรวจนครบาลโชคชัย มีอัตราการรับแจ้งคดีการลักทรัพย์ในเคสสถานที่สูงเป็นลำดับที่ 1 ส่วนในปี พ.ศ. 2549 เขตพื้นที่ของสถานีตำรวจนครบาลบางพลัดมีอัตราการรับแจ้งคดีการลักทรัพย์ในเคสสถานที่สูงเป็นลำดับที่ 1 แต่ก็มากกว่าลำดับที่ 2 คือ เขตพื้นที่ของสถานีตำรวจนครบาลโชคชัยเพียง 1 คดีเท่านั้น และจากสถิติที่ปรากฏตามตารางที่ 2 แสดงให้เห็นถึงสถิติการประทุษร้ายต่อทรัพย์สินประเภทคดีการลักทรัพย์ในเคสสถานที่โดยเปรียบเทียบสถิติของแต่ละปีอย่างละเอียด

ตารางที่ 2 แสดงสถิติการประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน ประเภทดีการลักทรัพย์ในเคสสถาน ในเขตพื้นที่
สถานีตำรวจนครบาลโชคชัย 5 ปีย้อนหลัง ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549-2553

ปี	รับแจ้งคดีลักทรัพย์ ในเคสสถาน (คดี)	จับกุมได้ (คดี)	ร้อยละ	ผู้ต้องหา (คน)
2553	99	25	25.25	32
2552	113	9	7.96	11
2551	70	9	12.86	23
2550	157	13	8.28	17
2549	116	17	14.65	19

ที่มา : สถิติรายงานการลักทรัพย์ในเคสสถาน พ.ศ. 2549-2553 สถานีตำรวจนครบาลโชคชัย (เรียบเรียงโดยผู้วิจัย)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบของสถานีตำรวจนครบาลโชค
ชัย เพื่อศึกษาลักษณะของผู้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมและลักษณะสภาพแวดล้อมของผู้ตกเป็นเหยื่อ
อาชญากรรมการลักทรัพย์ในเคสสถานว่าเป็นอย่างไร ซึ่งอาจจะเป็นหนทางหนึ่งในการป้องกันไม่ให้เกิดการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมหรือการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมซ้ำรอยเดิมได้

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาลักษณะของผู้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมของการลักทรัพย์ใน
เคสสถาน
- 2) เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมของผู้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมของการลักทรัพย์ใน
เคสสถาน
- 3) เพื่อศึกษาแนวทางการป้องกันการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมของการลักทรัพย์ใน
เคสสถาน

3. ใจหายการวิจัย

ลักษณะของผู้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมของการลักทรัพย์ในเคสสถานและลักษณะ
สภาพแวดล้อมของผู้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมของการลักทรัพย์ในเคสสถานเป็นอย่างไร

4. ขอบเขตการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาผู้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมของการลักทรัพย์
ในเคสสถานที่มีเคสสถานอยู่ในพื้นที่ความรับผิดชอบของสถานีตำรวจนครบาลโชคชัย เขตวังทองหลาง

กรุงเทพมหานคร ในระหว่างปี พ.ศ. 2549 – พ.ศ. 2553 และเจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายสืบสวนสอบสวนและฝ่ายป้องกันปราบปรามของสถานีตำรวจนครบาลโชคชัย

5. นิยามศัพท์

การตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม หมายถึง เหยื่อที่เกิดจากการกระทำผิดอาญาและการกระทำผิดนั้น จะต้องเกิดความเสียหายรุนแรงต่อเหยื่อ เช่น ถูกฆ่า ถูกทำร้าย ถูกข่มขืน ถูกลักทรัพย์ ถูกชิงทรัพย์ หรือปล้นทรัพย์ เป็นต้น และที่สำคัญคือ เหยื่อจะต้องไม่มีส่วนร่วมในการกระทำผิดด้วย หรือเรียกว่าเหยื่อผู้เสียหายอย่างแท้จริง

การลักทรัพย์ หมายถึง การเอาไปซึ่งทรัพย์สินของผู้อื่น หรือที่ผู้อื่นเป็นเจ้าของร่วมอยู่ด้วยไปโดยไม่ได้รับอนุญาตและโดยเจตนาทุจริต (มาตรา 334 ผู้ใดเอาทรัพย์ของผู้อื่น หรือที่ผู้อื่นเป็นเจ้าของรวม อยู่ด้วยไปโดยทุจริต ผู้นั้นกระทำความผิดฐานลักทรัพย์ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี และปรับไม่เกินหกพันบาท) แต่หากเป็นการลักทรัพย์ในเคสสถาน ก็จะใช้องค์ประกอบของความผิดกฎหมายตามมาตรา 335 อนุมาตรา 8 ผู้ใดลักทรัพย์ในเคสสถาน สถานที่ราชการหรือสถานที่ที่จัดไว้เพื่อให้บริการสาธารณะที่ตนได้เข้าไปโดยไม่ได้รับอนุญาตหรือซ่อนตัวอยู่ในสถานที่นั้นๆ

เคสสถาน หมายถึง บ้านเรือนที่ซึ่งใช้เป็นที่อยู่อาศัย เช่น เรือน โรง เรือ หรือ แพ ซึ่งคนอยู่อาศัย และหมายความรวมถึงบริเวณของที่ซึ่งใช้เป็นที่อยู่อาศัยนั้นด้วย จะมีรั้วล้อมหรือไม่ก็ตาม

สภาพแวดล้อม หมายถึง ลักษณะทางกายภาพที่ครอบคลุมรอบพื้นที่อยู่อาศัยของผู้ที่ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมการลักทรัพย์ในเคสสถาน

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

เพื่อทราบถึงลักษณะของผู้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมและลักษณะสภาพแวดล้อมของการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมและนำข้อมูลที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางหนึ่งในการป้องกันอาชญากรรมเพื่อที่จะได้ไม่เกิดการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมขึ้นหรือไม่ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมซ้ำรอยเดิมอีก รวมถึงเป็นการลดการสูญเสียของทั้งชีวิตและทรัพย์สินของผู้ที่ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมการลักทรัพย์ในเคสสถานที่จะเกิดขึ้นในอนาคต